EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.6.2025.
COM(2025) 823 final/2

2025/0177 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni direktiva 2009/43/EZ i 2009/81/EZ u pogledu pojednostavnjenja transfera obrambenih proizvoda unutar EU-a i pojednostavnjenja javne nabave u području sigurnosti i obrane

{SWD(2025) 820 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ruska invazija na Ukrajinu istaknula je potrebu za jačim tržištem obrambenih proizvoda na razini Unije radi podupiranja obrambene pripravnosti država članica na nove sigurnosne prijetnje. Aktualni sukob razotkrio je slabosti u stanju europske obrane, ističući važnost kohezivne i otporne obrambene industrijske baze. Dobro funkcioniranje obrambenog tržišta EU-a ključno je za pristup država članica potrebnim obrambenim sposobnostima, tehnologijama i proizvodima kako bi djelotvorno odgovorile na trenutačna i buduća sigurnosna pitanja

Promjenjivo geopolitičko okruženje znatno je utjecalo na europsko obrambeno tržište, uzrokujući poremećaje u lancima opskrbe, povećanu potražnju za obrambenim proizvodima i sve veću potrebu za interoperabilnim i inovativnim rješenjima. Međutim, postojeće zakonodavstvo koje utječe na europsko obrambeno tržište nije u potpunosti prilagođeno aktualnim pitanjima, što otežava sposobnost država članica da brzo i učinkovito odgovore na nove prijetnje.

S obzirom na tu situaciju Europska unija mora poduzeti mjere za jačanje tržišta obrambenih proizvoda na razini EU-a koje će promicati veću integriranost i konkurentnost obrambene industrijske baze. Stvaranjem snažnijeg i otpornijeg europskog obrambenog tržišta, Unija može poduprijeti obrambenu pripravnost država članica, promicati europsku stratešku autonomiju i doprinijeti stabilnijem i sigurnijem europskom sigurnosnom okruženju.

Kako je istaknuto u Zajedničkoj Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.[1], *za ponovnu izgradnju europske obrane prije svega su potrebna golema ulaganja tijekom duljeg razdoblja. Zajedno moramo ubrzati rad na svim područjima kako bismo hitno povećali europsku obrambenu spremnost i osigurali da Europa najkasnije do 2030. ima snažnu i dostatnu obranu, što će ujedno povećati naš doprinos transatlantskoj sigurnosti.* Nadalje, na temelju predviđanja postupnog uvođenja instrumenata predloženih u okviru plana ReArm Europe, *ulaganja u obranu mogla bi dosegnuti najmanje 800 milijardi EUR tijekom sljedeće četiri godine*.

Ponovna izgradnja europske obrane zahtijevat će ogromna javna i privatna ulaganja tijekom duljeg razdoblja. S obzirom na navedeno i nakon poziva Vijeća Europskoj komisiji da ubrza rad na svim tematskim područjima kako bi se odlučno povećala obrambena pripravnost Europe do 2030., cilj je ovog prijedloga da zakonodavni okvir Unije omogući aktivnosti na postizanju obrambene pripravnosti i ukupno povećanje kapaciteta kako bi se postigle razine koje mogu vjerodostojno odvraćati i spriječiti svaki rizik od oružane agresije.

U obzir se uzima i činjenica da je potrebno hitno ispraviti znatne nedostatke u ulaganjima u obranu iz proteklih desetljeća boljom prilagodbom regulatornog okvira izvanrednim naporima potrebnima u tom području. Konkretnije, Komisija u ovom prijedlogu iznosi prijedloge za pojednostavnjenje kako bi se uklonile regulatorne prepreke, olakšala i ubrzala nabava u području obrane i prijenosi obrambenih proizvoda unutar EU-a te olakšali postizanje europske obrambene pripravnosti i izgradnje industrije.

[1] Zajednička bijela knjiga o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.: JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Cilj prijedloga je da se odredbe koje uređuju obrambeno tržište na razini EU-a prilagode aktualnom sigurnosnom scenariju time što će se uvesti ciljane izmjene radi pojednostavnjenja administrativnih postupaka, smanjivanja birokracije i pružanja fleksibilnijih rješenja. Time što pojednostavnjuje postupke i smanjuje birokratske prepreke prijedlog nastoji stvoriti prilagodljivije europsko obrambeno tržište koje može brže odgovoriti na potrebe povezane s postizanjem obrambene pripravnosti država članica i potiče razvoj konkurentne i inovativne europske obrambene industrije. Prijedlog slijedi viziju i ciljeve utvrđene u Zajedničkoj bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. i usmjeren je na olakšavanje provedbe plana ReArm Europe. Uključuje i odredbe koje su usmjerene na bolje usklađivanje propisa EU-a o nabavi i prijenosu u području obrane s potrebama provedbe programa za obrambenu industriju EU-a, kao što je Europski fond za obranu (EDF).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predložene mjere za jačanje europskog obrambenog tržišta trebale bi nadograditi i dopuniti postojeće odredbe politike kako bi se ojačale obrambene sposobnosti Europe i poduprla obrambena pripravnost država članica. Prilagodbe uvedene tim mjerama ograničene su na ono što je potrebno kako bi se osiguralo da države članice u bliskoj budućnosti mogu postići potrebnu razinu obrambene pripravnosti kao odgovor na promjene u sigurnosnom okruženju i potrebu za odvraćanjem od novih prijetnji.

Prijedlog je dio paketa mjera od kojih trenutačno koristi imaju druga područja, a trebalo bi ih proširiti i na obrambeni sektor, posebno za potrebe obrambene pripravnosti, uključujući obrambenu proizvodnju i lanac opskrbe. Za cilj ima ispuniti obvezu koju je preuzela Komisija: 1. ojačati europske obrambene sposobnosti kao odgovor na zabrinutost zbog ruske agresije i 2. izgraditi obrambenu industriju EU-a i pozvati na ogromna dugoročna ulaganja u obrambene sposobnosti kako bi se odvraćalo od prijetnji oslanjajući se na proces pojednostavnjenja kojim će se smanjiti administrativno opterećenje i birokracija.

Na temelju Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) Komisija osigurava da je njezino zakonodavstvo svrsishodno i prilagođeno potrebama dionika, uz minimalno opterećenje i postizanje zadanih ciljeva. Ovaj je prijedlog stoga dio programa REFIT, kojim se smanjuju nepotrebna opterećenja za obrambeni sektor usklađivanjem s pravilima koja se trenutačno primjenjuju na različite postupke i programe.

Usmjeren je na stvarne potrebe obrambene pripravnosti, zbog čega postizanje ciljeva zakonodavstva postaje učinkovitije i manje opterećujuće za poduzeća i javna tijela.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlogom se izmjenjuju postojeće direktive. Stoga je pravna osnova prijedloga ista kao i pravna osnova izmijenjenih direktiva, odnosno članak 53. stavak 2., članak 62. i članak 114. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Opća pravna osnova je članak 114. UFEU-a, u kojem je utvrđen cilj uspostave ili funkcioniranja jedinstvenog tržišta. U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja 2009/43/EZ[2], odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 114. UFEU-a. U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja Direktiva

[2] Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj)

2009/81/EZ[3], odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 53. stavak 2., članci 62. i 114. UFEU-a.

Svi zakonodavni akti na koje se ovaj prijedlog odnosi sadrže slične odredbe čiji je cilj smanjiti opterećenje za države članice i industriju ili im pružiti pomoć u ispunjavanju obveza koje su im nametnute relevantnim aktima kako bi se olakšala primjena takvog zakonodavstva i smanjilo opterećenje. S obzirom na proširenje primjene te proporcionalnosti u vezi s administrativnim opterećenjem, smatra se nužnim proširiti te odredbe na obrambeno tržište na razini EU-a radi potpore postizanju obrambene pripravnosti država članica i razvoju konkurentne i inovativne europske obrambene industrije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Cilj je prijedloga izmjena zakonodavstva EU-a koje se izravno odnosi na obrambeno tržište na razini EU-a. Isto se ne bi moglo postići na razini država članica, posebno uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem usklađenog pristupa u svim državama članicama, što je od ključne važnosti za učinkovito pojednostavnjenje.

- **Proporcionalnost**

U kontekstu izmjena direktiva 2009/81/EZ i 2009/43/EZ prijedlogom se nastoji pojednostavniti regulatorni okvir koji se trenutačno primjenjuje i kodificirati određene elemente prava o javnoj nabavi utvrđene u sudskoj praksi Suda Europske unije.

Mjere ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Sve direktive iz ovog prijedloga usklađeno su zakonodavstvo u skladu s pravilima EU-a. Navedeni zakonodavni akti sadržavaju odredbe kojima se uzimaju u obzir stanje i sve veće potrebe obrambenog sektora te osigurava da se u zahtjevima izbjegava nametanje nepotrebnog opterećenja za procese postizanja obrambene pripravnosti, proizvodnje i lanca opskrbe. Cilj je ovog prijedloga u konačnici olakšati primjenu takvog zakonodavstva i smanjiti opterećenje.

Stoga se radi učinkovitosti čini da je najprikladnije rješenje zajednički prijedlog za različite relevantne odredbe primjenjive na sektor obrane u obliku Skupnog paketa za obrambenu pripravnost. Konkretno, odabir direktive za ovaj prijedlog opravdan je potrebom da se upotrijebi isti pravni instrument kao i pravni akti koje treba izmijeniti.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

nije primjenjivo

[3] Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

- **Savjetovanja s dionicima**

Postupak savjetovanja s dionicima bio je sveobuhvatan i obuhvaćao je javnu anketu koja je bila otvorena do 22. travnja 2025. te niz ciljanih sastanaka s državama članicama, relevantnim predstavnicima poduzeća iz Unije i drugim ključnim dionicima. U okviru tog postupka savjetovanja, u kombinaciji s iskustvom Komisije u provedbi relevantnog zakonodavstva, identificirane su glavne prepreke i izazovi u regulatornom okruženju EU-a. Na temelju dobivenih vrijednih informacija i stručnog znanja Komisije, prijedlozima navedenima u ovoj Direktivi nastoje se riješiti ta ključna pitanja i poboljšati ukupna učinkovitost regulatornog okvira EU-a.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Predložene mjere utvrđene su u postupku internog preispitivanja postojećeg zakonodavstva i na temelju iskustva stečenog provedbom povezanog zakonodavstva. Budući da je to jedan od koraka u procesu kontinuirane procjene zahtjeva za obrambenu pripravnost koji proizlaze iz zakonodavstva Unije, nastavit će se preispitivati takvo opterećenje i njegov učinak na dionike.

Procjena učinka

Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 20. ožujka 2025. pozvalo Komisiju da ubrza „rad na svim područjima kako bi se odlučno povećala obrambena pripravnost Europe u sljedećih pet godina”, kao i da brzo donese mjere za pojednostavnjenje u područjima sigurnosti i obrane. Zbog hitne prirode prijedloga, koji je namijenjen podupiranju brze prilagodbe europske obrambene industrije novom geopolitičkom okruženju i pružanju pomoći zemlji zahvaćenoj ratom od početka 2023., nije bilo moguće izraditi procjenu učinka prije podnošenja Skupnog paketa za obrambenu pripravnost. U roku od tri mjeseca od donošenja ovog prijedloga Komisija će predstaviti radni dokument službi kako bi obrazložila ovu zakonodavnu mjeru i objasnila njezinu primjerenost za postizanje utvrđenih ciljeva politike u skladu s relevantnim pravilima za bolju regulativu.

Prijedlog se odnosi na ograničene i ciljane izmjene zakonodavstva. Izmjene se temelje na iskustvu stečenom provedbom zakonodavstva. Ne utječu značajno na politiku, već samo omogućuju učinkovitiju i djelotvorniju provedbu. Zbog njihove ciljane prirode i nedostatka relevantnih opcija politike nije potrebna procjena učinka. Međutim, u priloženoj Komunikaciji razmatraju se elementi o učinku takvih mjera, uključujući analizu rezultata javne ankete EU-a provedene u tom kontekstu.

• Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Prijedlog je dio programa REFIT, a cilj mu je pojednostavniti zakonodavstvo i smanjiti opterećenje za dionike.

Temeljna prava

nije primjenjivo

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

nije primjenjivo

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

nije primjenjivo

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

nije primjenjivo

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Direktiva 2009/43/EZ

- Slučajevi u kojima države članice mogu predvidjeti izuzeća od prethodnog odobrenja za transfer obrambenih proizvoda proširit će se tako da uključuju transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz obrambenih industrijskih programa EU-a, transfere u okviru strukturiranih prekograničnih industrijskih partnerstava, transfere institucijama i tijelima EU-a i Europskoj obrambenoj agenciji te transfere u hitnim situacijama prouzrokovanim krizom.

- Komisija će biti ovlaštena definirati određene elemente okvira za transfer koji nisu ključni donošenjem delegiranih akata.

- Opća dozvola za transfer proširit će se na transfere certificiranih subjekata, uz transfer certificiranim europskim obrambenim poduzećima.

- Države članice morat će omogućiti uvođenje općih dozvola za transfer osim onih navedenih u članku 5. stavku 2.

- Uvest će se opće dozvole za transfer za industrijske projekte EU-a u području obrane, kao što je Europski fond za obranu (EFO), kako bi se obuhvatili svi obrambeni proizvodi i svi transferi potrebni za provedbu projekta.

- Izmjena odredbe o informacijama koje trebaju dostaviti dobavljači obrambenih proizvoda osigurat će im potrebnu fleksibilnost, uz istodobno zadržavanje transparentnosti i kontrole.

Direktiva 2009/81/EZ

- Pragovi iz Direktive 2009/81/EZ povisit će se kako bi se državama članicama omogućilo da se usredotoče na ključne ugovore i smanje administrativno opterećenje industrije za manje postupke nabave.

- Uvode se otvoreni postupak i dinamički sustav nabave, koji se temelji na Direktivi 2014/24, kako bi se povećao broj alata koji su na raspolaganju državama članicama.

- Postupak partnerstva za inovacije: na temelju Direktive 2014/24 uvest će se izmijenjeni i fleksibilniji postupak partnerstva za inovacije kako bi se poduprla javna nabava inovativnih rješenja.

- Pojednostavnjeni postupak nabave za rezultate konkurentnih usporednih projekata istraživanja i razvoja: uvest će se pojednostavnjeni postupak za izravnu nabavu inovativnih proizvoda ili usluga koji su rezultat konkurentnih usporednih projekata istraživanja i razvoja.

- Uvest će se privremeno odstupanje kako bi se državama članicama omogućila primjena pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje za zajedničke nabave, uključujući nabavu lako dostupnih proizvoda. Ono će biti moguće za nabavu istovrsnih obrambenih proizvoda ili proizvoda koji podliježu samo manjim izmjenama koje provode najmanje tri države članice.

- Odredbe povezane s pristupanjem država članica programima suradnje koji se temelje na istraživanju i razvoju nakon završetka faze istraživanja i razvoja kodificirat će se u Direktivi 2009/81/EZ.

- Pojasnit će se pravila kojima se uređuju okvirni sporazumi o javnoj nabavi, a maksimalno trajanje okvirnog sporazuma produljit će se sa sedam na deset godina.

- Statističke izvještajne obveze povezane s nabavom u području obrane smanjit će se kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za države članice.

2025/0177 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni direktiva 2009/43/EZ i 2009/81/EZ u pogledu pojednostavnjenja transfera obrambenih proizvoda unutar EU-a i pojednostavnjenja javne nabave u području sigurnosti i obrane

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 2. te članak 62. i članak114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Unija se suočava s akutnom i sve većom prijetnjom, kako je istaknuto u Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.[4], koja prvenstveno dolazi od povratka sukoba velikih razmjera u Europu. Unija mora odgovoriti na sve veću sigurnosnu prijetnju poduzimanjem odlučnih mjera za jačanje svojih obrambenih sposobnosti. Glavni smisao tih mjera je potreba za povećanjem obrambenih proizvodnih kapaciteta u Uniji kako bi joj se omogućilo da učinkovito odgovori na nove sigurnosne potrebe. Potrebno je hitno povećati europsku obrambenu pripravnost kako bi Unija najkasnije do 2030. imala snažnu i dostatnu obranu.

(2) Kako bi se postigao cilj povećanja obrambene pripravnosti država članica i Unije, nužno je provesti regulatorno pojednostavnjenje i usklađivanje. Pojednostavnjujući i usklađujući regulatorne okvire Unija može stvoriti povoljnije okruženje u kojem obrambene industrije mogu poslovati, uvoditi inovacije i proizvoditi potrebne kapacitete kako bi se osigurala europska sigurnosna i obrambena pripravnost. U Zajedničkoj bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.[5] navedeni su ciljevi za pojednostavnjenje zakonodavstva koje utječe na obrambenu spremnost.

(3) Transferi obrambenih proizvoda unutar Unije podliježu prethodnom odobrenju putem opće, globalne ili individualne dozvole za transfer koju izdaje ili objavljuje država članica s čijeg državnog područja dobavljač želi transferirati obrambene proizvode. Države članice mogu izuzeti transfer obrambenih proizvoda od obveze prethodnog odobrenja u posebnim slučajevima navedenima u Direktivi 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[6]. Uzimajući u obzir promjene sigurnosnog i uvođenje programa za obrambenu industriju Unije, posebno usmjerenih na jačanje prekogranične suradnje

---

4 JOIN(2025) 120 final, 19. ožujka 2025.

5 Zajednička bijela knjiga o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.: JOIN/2025/120 final, 19.3.2025.

6 Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

unutar Unije, primjereno je proširiti popis slučajeva u kojima države članice mogu izuzeti transfere od prethodnog odobrenja. Takva bi mogućnost posebno trebala biti dostupna u vezi s transferima potrebnima za provedbu projekata koji se financiraju iz programa za obrambenu industriju Unije, transferima u okviru strukturiranih prekograničnih industrijskih partnerstava, transferima institucijama i tijelima Unije te Europskoj obrambenoj agenciji, transferima u hitnim situacijama prouzrokovanim krizom i transferima povezanima s vojnom i obrambenom pomoći koji proizlaze iz djelovanja Unije na temelju članka 28. Ugovora o Europskoj uniji. .

(4) Sustav transfera koji dobro funkcionira u svim državama članicama preduvjet je za tržište za obrambene proizvode na razini Unije. Zbog brzih promjena u sigurnosnom okruženju potrebna je dodatna fleksibilnost kako bi Komisija i države članice mogle reagirati ciljano i brzo. Stoga bi Komisija trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi definiranja određenih elemenata okvira za transfer koji nisu ključni. Takvim delegiranim aktima mogao bi se definirati usklađeni pristup za provedbu članka 4. stavka 8., primjerice definiranjem „osjetljivih" sastavnih dijelova ili uvođenjem pravila *de minimis*. Nadalje, primjereno je ovlastiti Komisiju da, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, doda nove slučajeve u kojima bi države članice mogle uvesti izuzeća od obveze prethodnog odobrenja, čime bi se povećali fleksibilnost i potencijal za pojednostavnjene i ubrzane transfere obrambenih proizvoda unutar Unije.

(5) Nadalje, iz istih razloga kao što su oni navedeni u uvodnoj izjavi 4., Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kako bi se definirali usklađeni uvjeti pod kojima bi države članice utvrđivale koje bi se vrste dozvole za transfer trebale primjenjivati na određene obrambene proizvode ili kategorije obrambenih proizvoda.

(6) Kako bi se osiguralo djelotvorno i učinkovito funkcioniranje režima transfera unutar Unije, države članice trebale bi osigurati da svi dobavljači koji žele transferirati obrambene proizvode s njihova državnog područja mogu upotrebljavati opće dozvole za transfer ili podnositi zahtjeve za globalne ili pojedinačne dozvole za transfer. Svi preduvjeti koje mogu nametnuti države članice trebali bi se temeljiti samo na kriterijima od izravne važnosti za sposobnost dobavljača da poštuju zakonodavstvo u području kontrole prijenosa i izvoza. Kriteriji, kao što su pravni oblik ili status dobavljača, ne mogu nekim kategorijama dobavljača uskratiti mogućnost upotrebe općih dozvola za transfer ili podnošenja zahtjeva za globalne ili pojedinačne dozvole za transfer.

(7) Kako bi se primatelje potaknulo na prihvaćanje certificiranja i olakšala prekogranična suradnja i otvorenost lanaca opskrbe u Uniji, primjereno je proširiti opću dozvolu za transfer na transfere certificiranim primateljima kako bi obuhvaćala i transfere koje provode certificirani subjekti. Takva poduzeća pokazala su veliku sposobnost usklađivanja s pravilima o transferu i kontroli izvoza te su snosila znatne troškove pri stjecanju certifikata. Trebalo bi im omogućiti da iskoriste mogućnosti koje proizlaze iz pojednostavnjenja i smanjenog opterećenja za obavljanje transfera unutar Unije.

(8) Kako je navedeno u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/43/EZ, ta direktiva ne utiče na diskrecijsko pravo država članica u vezi s izvoznom politikom obrambenih proizvoda.

(9) Direktivom 2009/43/EZ predviđa se da države članice mogu uvesti opće dozvole za transfer koje nisu navedene u njezinu članku 5. stavku 2. Međutim, tu mogućnost mogu otežati nacionalna pravila kojima se ograničavaju fleksibilnost i sposobnost nacionalnih nadzornih tijela da u potpunosti iskoriste instrumente uvedene Direktivom

2009/43/EZ. Na primjer, dodatne vrste općih dozvola za transfer mogle bi se odnositi na transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju, transfere unutar skupine ili transfere u hitnim situacijama prouzrokovanim krizom. Stoga je primjereno zahtijevati od država članica da u svojem nacionalnom zakonodavstvu omoguće uvođenje općih dozvola za transfer, osim onih navedenih u članku 5. stavku 2. Direktive 2009/43/EZ.

(10) Provedbu programa Unije za obrambenu industriju, kao što je Europski fond za obranu, često ometaju znatna kašnjenja u transferu obrambenih proizvoda zbog dugotrajnih i složenih postupaka dobivanja dozvola za transfer u državama članicama. Ta kašnjenja mogu imati štetan učinak na ukupnu učinkovitost i djelotvornost tih programa te mogu ugroziti sposobnost Unije i njezinih država članica da pravodobno i troškovno učinkovito razviju i steknu obrambene sposobnosti koje su im potrebne. Kako bi se riješilo to pitanje, za te je programe potrebno uvesti opće dozvole za transfer. Područje primjene tih općih dozvola za transfer trebalo bi obuhvaćati sve obrambene proizvode utvrđene u Prilogu Direktivi 2009/43/EZ, kao i sve transfere, materijalne ili nematerijalne, koje dobavljač mora izvršiti radi provedbe projekta. Države članice mogle bi predvidjeti i da se takve dozvole mogu primjenjivati na cijeli životni ciklus proizvoda razvijenog u okviru određenog projekta, uključujući faze proizvodnje, održavanja i nadogradnje. Uvođenjem takvih općih dozvola za transfer smanjila bi se kašnjenja, povećala učinkovitost i olakšala suradnja među poduzećima koja sudjeluju u tim projektima, čime bi se podržao razvoj snažne i konkurentne obrambene industrije Unije. Terminologiju koja se upotrebljava u tom kontekstu trebalo bi tumačiti na način da je istovjetna terminologiji predloška sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava[7] za obrambene programe Unije.

(11) Osim toga, uzimajući u obzir tehnološki razvoj, potrebno je prilagoditi pravila o informacijama koje trebaju dostaviti dobavljači obrambenih proizvoda jer bi postojeće odredbe mogle biti opterećujuće u slučaju transfera nematerijalne tehnologije. Primjereno je dobavljačima omogućiti potrebnu fleksibilnost uz zadržavanje transparentnosti i kontrole kako bi se olakšao učinkovit i djelotvoran transfer obrambenih proizvoda unutar Unije. Potreba za izmjenom zahtjeva u pogledu informacija za nematerijalne prijenose tehnologije zahtijeva procjenu od slučaja do slučaja. Stoga bi državama članicama trebalo omogućiti primjenu takvih zahtjeva u pogledu informacija samo u mjeri u kojoj njihova primjena ne dovodi do pretjerano opterećujućih obveza izvješćivanja za dobavljače.

(12) Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva[8] od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

---

[7] Predložak sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava EFO-a dostupan je na internetskim stranicama Komisije: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/edf/agr-contr/mga_edf_v1.0-01052023_en.pdf

[8] SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(13) U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja Direktiva 2009/43/EZ, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 114. Ugovora.

(14) Kako bi se razvile potrebne sposobnosti i vojna pripravnost radi vjerodostojnog odvraćanja od oružane agresije i Unijine sigurne budućnosti, potrebno je znatno povećati europsku potrošnju za obranu. Na temelju predviđanja postupnog uvođenja, ulaganja u obranu mogla bi dosegnuti najmanje 800 milijardi EUR tijekom sljedeće četiri godine, uključujući rashode koji se financiraju sredstvima u iznosu od 150 milijardi EUR iz Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2025/1106[9]. Ta znatna ulaganja država članica u obranu uključuju javnu nabavu velikih razmjera. Stoga je primjereno pojednostavniti određene odredbe Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[10], kojom se uređuje nabava obrambenih i osjetljivih radova, robe i usluga za sigurnosne potrebe, uz održavanje dobrog funkcioniranja tržišta za obrambene proizvode na razini Unije. Državama članicama trebalo bi omogućiti fleksibilnost kako bi brzo obnovile svoje zalihe i mogućnost da to učine na održiv način, što se najbolje može postići potpunim iskorištavanjem potencijala unutarnjeg tržišta. Pojednostavnjenje pravila o nabavi u području obrane u Uniji trebalo bi državama članicama omogućiti potrebnu prilagodljivost za odgovor na nove sigurnosne potrebe te poticati konkurentno i integrirano europsko obrambeno tržište koje će podupirati razvoj njihovih dugoročnih obrambenih sposobnosti.

(15) Kako bi se postigao taj cilj, potrebno je povisiti pragove za ugovore obuhvaćene Direktivom 2009/81/EZ. Tom bi se prilagodbom državama članicama omogućilo da svoja sredstva usmjere na najvažnije ugovore, čime bi se omogućila djelotvornija raspodjela njihovih proračuna za javnu nabavu. Istodobno bi se smanjilo administrativno opterećenje industrije za manje postupke javne nabave, što će pridonijeti smanjenju regulatorne složenosti i troškova povezanih s tim ugovorima.

(16) Nadalje, državama članicama trebalo bi omogućiti fleksibilnost da iskoriste sve dostupne alate povezane s javnom nabavom. Kako bi se povećao broj načina na koje javni naručitelji/subjekti mogu provoditi javnu nabavu, trebalo bi dodati mogućnost korištenja otvorenog postupka i dinamičkog sustava nabave. Ta dva postupka temelje se na postupcima predviđenima Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća[11].

(17) Stoga je hitno potrebno da Unija mobilizira svoj ukupni inovacijski kapacitet i usmjeri znatna ulaganja kako bi ponovno stekla konkurentsku prednost i spriječila tehnološku ovisnost. Direktivu 2009/81/EZ trebalo bi prilagoditi i radi veće potpore nabavi inovacija kako bi se osiguralo da znatna ulaganja država članica u povećanje obrambene pripravnosti budu prilagođena budućim potrebama i donose dugoročne koristi. Jednostavnijom nabavom inovativnih obrambenih rješenja Unija bi mogla

---

[9] Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

[10] Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

[11] Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

poticati razvoj najsuvremenijih tehnologija i sposobnosti, što bi joj osiguralo da na temelju disruptivnih inovacija u konačnici preobrazi obrana i poveća djelotvornost i otpornost svojih obrambenih sustava. Radi veće potpore nabavi istraživanja i razvoja te inovativnih rješenja, u Direktivu 2009/81/EZ trebalo bi uvesti izmijenjeni i fleksibilniji postupak partnerstva za inovacije na temelju Direktive 2014/24/EU. Trebalo bi dodati i pojednostavnjeni postupak za izravnu nabavu inovativnih proizvoda i usluga koji su rezultat konkurentnih usporednih projekata istraživanja i razvoja. To bi omogućilo da države članice zadrže vodeće uloge u području obrambene tehnologije, kao i promicanje suradnje i tržišnog natjecanja među partnerima iz industrije. Koristi od tog pristupa uključuju brži pristup inovativnim rješenjima, manje razvojne rizike i veću troškovnu učinkovitost, što će u konačnici dovesti do pojačanih obrambenih sposobnosti i konkurentnije europske obrambene tehnološke i industrijske baze (EDTIB).

(18) Kako bi se državama članicama pružila potrebna fleksibilnost za odgovor na nove sigurnosne izazove, ključno je uvesti ograničenu vremensku mogućnost upotrebe pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje za zajedničke nabave, uključujući nabavu lako dostupnih proizvoda. Tim privremenim odstupanjem državama članicama omogućilo bi se brzo stjecanje potrebnih obrambenih sposobnosti i određeni stupanj fleksibilnosti u postupcima nabave, što će pridonijeti brzom popunjavanju njihovih zaliha i jačanju njihove obrambene pripravnosti. Nadalje, dopuštanjem državama članicama da nabavljaju istovrsne obrambene proizvode ili proizvode koji podliježu samo manjim izmjenama, uključujući zajedničko održavanje, doprinosi se produbljivanju interoperabilnosti i zamjenjivosti opreme oružanih snaga država članica, daljnjem jačanju obrambene pripravnosti Unije i većoj sigurnosti opskrbe.

(19) Postoji potreba za većim i boljim suradničkim ulaganjima, od istraživanja do razvoja složenih sustava, od komercijalizacije do nabave, s ciljem povećanja tehnološke suverenosti Unije. Zajednička nabava država članica ključna je za poboljšanje učinkovitosti, djelotvornosti i interoperabilnosti obrambenih sposobnosti, čime se doprinosi snažnijoj i povezanijoj europskoj obrani. Nadovezujući se na Obavijest Komisije iz 2019. o smjernicama o nabavi zasnovanoj na suradnji u području obrane i sigurnosti[12], potrebno je utvrditi odredbe koje se odnose na pridruživanje država članica programima suradnje koji se temelje na istraživanju i razvoju nakon završetka faze istraživanja i razvoja za kasnije faze životnog ciklusa. Osim toga, radi potpore za kasnije faze životnog ciklusa programa istraživanja i razvoja u području obrane koje financira Unija, potrebno je pojasniti da države članice mogu imati koristi od izuzeća pod istim uvjetima za programe suradnje koji se temelje na istraživanju i razvoju kao i za projekte koji se financiraju u okviru istraživačkih i razvojnih programa u području obrane, kao što je Europski fond za obranu. Time bi se zajamčila potrebna pravna sigurnost i osiguralo da fleksibilnost omogućena izuzećem olakšava nastavak projekata EFO-a u okviru suradnje čak i nakon završetka faze istraživanja i razvoja. Također bi se pojasnilo da će se izuzeće primjenjivati i na države članice koje se nakon faze istraživanja i razvoja pridruže kao sudionici u programu suradnje.

(20) U cilju dodatne potpore za zajedničku nabavu i pravne sigurnosti, potrebno je u Direktivi 2009/81/EZ utvrditi pravila o nabavi koja uključuje javne naručitelje / naručitelje iz različitih država članica.

[12] Obavijest Komisije o smjernicama o nabavi zasnovanoj na suradnji u području obrane i sigurnosti (SL C 157, 8.5.2019., str. 1.).

(21) Kako bi se državama članicama osigurala veća predvidljivost i stabilnost u planiranju nabave u području obrane, potrebno je izmijeniti pravila kojima se uređuju okvirni sporazumi. Konkretno, s obzirom na posebnosti obrambenog sektora potrebno je produljiti maksimalno moguće trajanje okvirnih sporazuma na deset godina, što će državama članicama omogućiti da uspostave dugoročna partnerstva s industrijom i s većom sigurnošću planiraju svoje potrebe za nabavom u području obrane te će osigurati da pravila Unije o nabavi u području obrane ostanu fleksibilna i prilagođena posebnim potrebama obrambenog sektora.

(22) Direktiva 2009/81/EZ također bi trebala odražavati relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i biti usklađena s odredbama Direktive 2014/24/EU o izmjeni ugovora. Konkretno, pravila o izmjeni okvirnog sporazuma trebala bi se primjenjivati na isti način u Direktivi 2009/81/EZ kao i u Direktivi 2014/24/EU.

(23) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica, trebalo bi smanjiti statističke izvještajne obveze povezane s nabavom u području obrane, što bi nacionalnim tijelima omogućilo da se usredotoče na provedbu obrambenih politika i učinkovitu upotrebu resursa. U mjeri u kojoj se ovom Direktivom mijenja Direktiva 2009/81/EZ, odgovarajuća pravna osnova za te izmjene je članak 53. stavak 2., članci 62. i 114. Ugovora.

(24) Direktive 2009/43/EZ i 2009/81/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.
Izmjene Direktive 2009/43/EZ

Direktiva 2009/43/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 3. dodaje se sljedeća točka 8.:

„8. „Kriza” znači kriza kako je definirana u članku 1. točki 10. Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*;

_____

*Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).”’;

(2) članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Neovisno o stavku 1. države članice mogu izuzeti transfere obrambenih proizvoda od obveze prethodne dozvole utvrđene u tom stavku u jednom od sljedećih slučajeva:

a) ako je dobavljač ili primatelj tijelo javne vlasti ili dio oružanih snaga;

aa) ako je primatelj institucija Unije, tijelo Unije ili Europska obrambena agencija;

b) ako dobavljanje obavlja Unija, NATO, IAEA ili druge međuvladine organizacije za obavljanje svojih zadaća;

c) ako je transfer neophodan za provedbu programa suradnje u području naoružanja između država članica;

ca) ako je transfer potreban za provedbu projekta koji se financira iz programa Unije za obrambenu industriju;

cb) ako se transfer odvija u okviru strukturiranog prekograničnog industrijskog partnerstva;

cc) ako se transfer odvija u hitnim situacijama prouzrokovanim krizom;

d) ako je transfer povezan s humanitarnom pomoći u slučaju katastrofe ili kao donacija u nužnim slučajevima;

da) ako je transfer povezan s vojnom i obrambenom pomoći koja proizlazi iz djelovanja Unije na temelju članka 28. Ugovora o Europskoj uniji kad Vijeće jednoglasno odluči, u skladu s člankom 41. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji;

e) ako je transfer neophodan prije ili nakon popravka, održavanja, izložbi ili demonstracije”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte radi dopune ove Direktive u skladu s člankom 13.a, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, kojima se izmjenjuje stavak 2. kako bi se uključili sljedeći slučajevi:

(a) transfer se odvija u uvjetima koji ne utječu na javni poredak ili javnu sigurnost;

(b) obveza prethodne dozvole za transfer nije više u skladu s međunarodnim obvezama država članica nakon donošenja ove Direktive;

(c) to je potrebno za međuvladinu suradnju kako je navedeno u članku 1. stavku 4.;

(d) transfer je potreban za prekograničnu suradnju.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice osiguravaju da dobavljači koji žele transferirati obrambene proizvode s njihovog državnog područje mogu koristiti opće dozvole za transfer ili zatražiti globalne ili individualne dozvole za transfer u skladu s člancima 5., 6. i 7. Ne nameću se nikakvi preduvjeti koji bi dobavljačima onemogućili korištenje općih dozvola za transfer ili podnošenje zahtjeva za globalne ili pojedinačne dozvole za transfer, na temelju kriterija koji nisu povezani s njihovom sposobnošću izvršavanja obveza u području transfera i kontrole izvoza.”;

(d) umeće se sljedeći stavak 8.a:

„8.a Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 13.a, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, kako bi utvrdila usklađene uvjete za primjenu stavaka 5. i 8. ovog članka.”;

(3) članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„b) primatelj ili dobavljač je poduzeće certificirano u skladu s člankom 9.;”;

ii. umeće se sljedeća točka (e):

„e) objava je propisana člankom 5.a.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 2.a i 2.b:

„2.a Države članice u svojem zakonodavstvu propisuju mogućnost uvođenja općih dozvola za transfer osim onih navedenih u članku 5. stavku 2.

2.b Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Direktive u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13.a kako bi se uskladilo minimalno područje primjene općih dozvola za transfer iz članka 5. stavka 2.”;

(4) umeće se sljedeći članak 5.a:

„Članak 5.a

Dozvole za transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju

1. Države članice objavljuju opće dozvole za transfere potrebne za provedbu projekata koji se financiraju iz programa Unije za obrambenu industriju Te se dozvole primjenjuju na sve obrambene proizvode i obuhvaćaju sve transfere potrebne za provedbu projekta.
2. Države članice mogu predvidjeti da se sustav izdavanja dozvola iz stavka 1. primjenjuje i na kasnije faze životnog ciklusa projekata koje se odvijaju nakon faza financiranih u okviru programa Unije za obrambenu industriju.
3. Države članice ne zahtijevaju nikakve dodatne obveze, kao što su potvrde povezane s krajnjom uporabom ili ograničenja izvoza obrambenih proizvoda, ako sporazum o financiranju ili ugovor sklopljen u okviru programa Unije za obrambenu industriju sadržava obvezu da se obrambeni proizvodi povezani s provedbom određenog projekta neće dijeliti bez odobrenja, s izuzetkom sudionika u predmetnom sporazumu o financiranju ili stranaka predmetnog ugovora, tijela nadležnih za financiranje ili javnog naručitelja ili, prema potrebi, Komisije ako ona nije tijelo nadležno za financiranje ili javni naručitelj i Revizorski sud kako je navedeno u stavku 4.
4. Sporazumom ili ugovorom o financiranju mogu se utvrditi načini na koje se obrambeni proizvodi povezani s provedbom određenog projekta mogu transferirati Revizorskom sudu ako su sudionici, tijela nadležna za financiranje ili javni naručitelji ili, prema potrebi, Komisija ako nije tijelo nadležno za financiranje ili javni naručitelj, zakonski obvezni to učiniti.”;

(5) u članku 8. umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Odredbe ovog članka, a posebno članka 8. stavka 3. točaka (b) i (c), na odgovarajući se način primjenjuju na nematerijalne transfere tehnologije samo u mjeri u kojoj njihova primjena ne rezultira nerazmjernim obvezama izvješćivanja za opskrbljivače.”;

(6) članak 13.a mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. točke (8.a) dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [datum izmjene direktive]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku može opozvati ovlasti iz članka 4. stavka 3., članka 4. točke (8.a). i članka 13. Odlukom o opozivu

prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka 4. stavka 3., članka 4. točke (8.a) i članka 13. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”.

Članak 2.
Izmjene Direktive 2009/81/EZ

Direktiva 2009/81/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točke 15. i 16. zamjenjuju se sljedećim:

„15. „Natjecatelj” znači gospodarski subjekt koji je tražio poziv za sudjelovanje u ograničenom ili pregovaračkom postupku, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije;

16. „Ponuditelj” znači gospodarski subjekt koji je dostavio ponudu u otvorenom postupku javne nabave, ograničenom ili pregovaračkom postupku, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije;”;

(b) umeću se sljedeće točke 17.a i 17.b:

„17.a „aktivnosti središnje nabave” znači aktivnosti koje se kontinuirano provode u jednom od sljedećih oblika:

a) stjecanje robe i/ili usluga namijenjenih javnim naručiteljima/subjektima,

b) dodjela ugovora o javnoj nabavi ili sklapanje okvirnih sporazuma za radove, robu ili usluge namijenjene javnim naručiteljima/subjektima;”

17.b „pomoćne aktivnosti nabave” znači aktivnosti koje obuhvaćaju pružanje podrške aktivnostima nabave, pogotovo:

a) u obliku tehničke infrastrukture koja javnim naručiteljima/subjektima omogućuje dodjelu ugovora o javnoj nabavi ili sklapanje okvirnih sporazuma za radove, robu ili usluge;

b) u obliku savjeta o provođenju ili pripremi postupaka javne nabave;

c) u obliku pripreme i upravljanja postupcima nabave u ime i za račun određenog naručitelja;

(c) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. „Središnje tijelo za nabavu” znači javni naručitelj/naručitelj koji obavlja aktivnosti središnje nabave te moguće pomoćne aktivnosti nabave;”;

(d) umeće se sljedeća točka 18.a:

„18.a „Otvoreni postupak” znači postupak u kojem bilo koji zainteresirani gospodarski subjekt može podnijeti ponudu;”;

(e) umeće se sljedeća točka 21.a:

„21.a „Dinamički sustav nabave” je potpuno elektronički proces za uobičajene nabave, svojstva kojih, s obzirom da su općenito dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve javnog naručitelja, a koji je ograničen u trajanju i otvoren tijekom čitavog razdoblja njegove valjanosti svakom gospodarskom subjektu koji zadovolji uvjete sposobnosti i koji je dostavio indikativnu ponudu koja je u skladu sa specifikacijom.”;

(f) dodaje se sljedeća točka 29.:

„29. „Održavanje” znači sve mjere koje se poduzimaju kako bi se osigurala spremnost i operativna sposobnost obrambenog proizvoda, posebno kako bi se oprema održala u određenom stanju ili kako bi je se vratilo u određeno stanje do kraja njezine upotrebe, uključujući spremnost za zadatak, dugovječnost i nadogradnje, prilagodbu i specijalizaciju, inspekciju, remont, ispitivanje, servisiranje, preinake, klasifikaciju u smislu ispravnosti, popravak, izvlačenje, obnovu, ponovno korištenje stare opreme i kanibalizaciju;”;

(2) Članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) „443 000 EUR” zamjenjuje se s „900 000 EUR”;

(b) u točki (b) „5 538 000 EUR” zamjenjuje se sa „7 000 000 EUR”.

(3) Članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Što se tiče okvirnih sporazuma i dinamičkih sustava nabave, procijenjena vrijednost koja se uzima u obzir je maksimalna procijenjena vrijednost bez PDV-a svih ugovora predviđenih tijekom ukupnog trajanja okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava nabave.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 10.:

„10. U slučaju partnerstava za inovacije, vrijednost koja se uzima u obzir je najveća procijenjena vrijednost bez PDV-a aktivnosti istraživanja i razvoja koje će se provoditi tijekom svih faza predviđenog partnerstva kao i robe, usluga ili radova koji se trebaju razvijati i nabavljati po završetku predviđenog partnerstva.”;

(4) Članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Ugovori i okvirni sporazumi koje sklapaju središnja tijela za nabavu

1. Države članice mogu odrediti da javni naručitelji/naručitelji mogu nabavljati radove, robu i/ili usluge od ili putem središnjeg tijela za nabavu.

Države članice mogu isto tako predvidjeti da javni naručitelji/naručitelji mogu pribaviti radove, robu i usluge koristeći ugovore koje je dodijelilo središnje tijelo za nabavu, koristeći dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu ili, u onolikoj mjeri koja je utvrđena u članku 29. stavku 2. drugom podstavku koristeći okvirni sporazum koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu nudeći aktivnosti središnje nabave. Ako dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu mogu koristiti

drugi javni naručitelji, to mora biti spomenuto u pozivu na nadmetanje kojim se uspostavlja taj dinamički sustav nabave.

U vezi s prvim i drugim podstavkom, države članice mogu utvrditi da neke nabave treba provoditi pomoću središnjih tijela za nabavu ili jednog ili više posebnih središnjih tijela za nabavu.

2. Za javne naručitelje/naručitelje koji nabavljaju radove, robu i/ili usluge od ili putem središnjeg tijela za nabavu smatra se da poštuju ovu Direktivu u onoj mjeri u kojoj:

(a) ju je središnje tijelo za nabavu poštivalo, ili

(b) kada središnje tijelo za nabavu nije javni naručitelj/naručitelj, su pravila postupka sklapanja ugovora koje je primjenjivalo sukladna odredbama ove Direktive te se na sklopljene ugovore mogu primijeniti učinkoviti pravni lijekovi usporedivi s onima propisanima u glavi IV.

Nadalje, za javnog naručitelja/naručitelja također se smatra se da je ispunio svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ako nabavlja radove, robu ili usluge koristeći ugovore koje je sklopilo središnje tijelo za nabavu, koristeći dinamički sustav nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu ili, u onolikoj mjeri koja je utvrđena u članku 29. stavku 2. drugom podstavku koristeći okvirni sporazum koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu.

Međutim, dotični javni naručitelj/naručitelj odgovoran je za ispunjenje obveza u skladu s ovom Direktivom za one dijelove koje sam provodi, a posebno:

(a) dodjelu ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave kojim upravlja središnje tijelo za nabavu;

(b) provedbu ponovnog nadmetanja u okviru okvirnog sporazuma koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu;

(c) utvrđivanje na temelju članka 29. stavka 4. koji gospodarski subjekti, stranke u okvirnom sporazumu, izvršavaju pojedine zadatke u okviru okvirnog sporazuma koji je sklopilo središnje tijelo za nabavu.

3. Javni naručitelji/naručitelji mogu dodijeliti ugovor o javnoj nabavi usluga za izvršavanje aktivnosti središnje nabave središnjem tijelu za nabavu, bez primjene postupaka predviđenih ovom Direktivom.

Ti ugovori o javnoj nabavi usluga također mogu obuhvaćati izvršavanje pomoćnih aktivnosti nabave.”;

(5) umeće se sljedeći članak 10.a:

„Članak 10.a

Nabave koje uključuju javne naručitelje/naručitelje iz različitih država članica

1. Javni naručitelji/naručitelji iz različitih država članica mogu djelovati zajednički pri dodjeli ugovora o javnoj nabavi u skladu s ovim člankom.

Javni naručitelji/naručitelji ne koriste odredbe ovog članka za potrebe izbjegavanja primjene obveznih odredbi javnog prava, u skladu s pravom Unije, koje se na njih primjenjuje u njihovim državama članicama.

2. Država članica svojim javnim naručiteljima/naručiteljima ne zabranjuje središnju nabavu uz pomoć središnjih tijela za nabavu smještenih u drugoj državi članici ili nuđenje aktivnosti središnje nabave javnim naručiteljima/naručiteljima koji se nalaze u drugoj državi članici.

U vezi s aktivnostima središnje nabave koje nudi središnje tijelo za nabavu koje nije smješteno u istoj državi članici kao javni naručitelj/naručitelj, države članice mogu odrediti da njihovi naručitelji mogu koristiti samo aktivnosti središnje nabave koje su utvrđene u članku 1. točki 17.b podtočkama (a) ili (b).

3. Središnje tijelo za nabavu smješteno u drugoj državi članici provodi aktivnosti središnje nabave, u skladu s nacionalnim odredbama države članice u kojoj je smješteno središnje tijelo za nabavu.

   Nacionalne odredbe države članice u kojoj se nalazi središnje tijelo za nabavu primjenjuju se i na dodjelu ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave i provođenje ponovnog nadmetanja na temelju okvirnog sporazuma.

4. Nekoliko javnih naručitelja/naručitelja iz različitih država članica može zajedno dodijeliti ugovor o javnoj nabavi, sklopiti okvirni sporazum ili upravljati dinamičkim sustavom nabave. Isto tako mogu, u onolikoj mjeri koja je utvrđena u članku 29. stavku 2. drugom podstavku, dodijeliti ugovore na osnovi okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava nabave.

   Osim ako su nužni elementi regulirani međunarodnim sporazumom sklopljenim između dotičnih država članica, sudjelujući javni naručitelji/naručitelji sklapaju sporazum u kojem se određuje sljedeće:

   (a) odgovornosti stranaka i mjerodavne nacionalne odredbe koje iz njih proizlaze;

   (b) unutarnja organizacija postupka nabave, uključujući upravljanje postupkom, raspodjelu radova, robe ili usluga koje se nabavljaju te sklapanje ugovora.

   Smatra se da sudjelujući javni naručitelj/naručitelj ispunjava svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ako radove, robu ili usluge nabavlja od javnog naručitelja/naručitelja koji je odgovoran za postupak nabave. Pri utvrđivanju odgovornosti i mjerodavnog nacionalnog prava kako je navedeno u drugom podstavku točki (a), sudjelujući naručitelji/javni naručitelji mogu određene ovlasti raspodijeliti među sobom te utvrditi relevantne primjenjive nacionalne odredbe nacionalnog prava bilo koje od svojih država članica. Raspodjela odgovornosti i primjenjivo nacionalno pravo navode se u dokumentaciji o nabavi za zajedničku dodjelu ugovora o javnoj nabavi.

5. Ako je nekoliko javnih naručitelja/naručitelja iz različitih država članica osnovalo zajednički subjekt u okviru prava Unije, sudjelujući se javni naručitelji/naručitelji, odlukom nadležnog tijela zajedničkog subjekta, usuglašavaju o primjenjivim nacionalnim pravilima nabave neke od sljedećih država članica:

   (a) nacionalnim odredbama države članice u kojoj je sjedište zajedničkog subjekta;

   (b) nacionalnim odredbama države članice u kojoj zajednički subjekt obavlja svoje djelatnosti.

   Sporazum naveden u prvom podstavku može se ili primijeniti na neodređeno razdoblje, ako je to utvrđeno u osnivačkom aktu zajedničkog subjekta, ili ograničiti na određeno vremensko razdoblje, neke oblike ugovora ili na dodjelu jednog ili više pojedinačnih ugovora.”;

(6) u članku 13. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

   (c) ugovore koji se sklapaju u okviru programa suradnje utemeljenog na istraživanju i razvoju koji zajednički provode najmanje dvije države članice za razvoj novog proizvoda ili modernizaciju koja znači znatne izmjene ili znatna poboljšanja postojećeg proizvoda i, ako je primjenjivo, za naredne faze svih ili samo nekih

dijelova životnog vijeka ovog proizvoda. Ako država članica postane punopravni član programa suradnje nakon završetka faze istraživanja i razvoja tog programa, za kasnije faze životnog ciklusa proizvoda ovaj se članak primjenjuje na državu članicu koja se tom programu pridružila. Projekt istraživanja i razvoja kojim upravljaju institucije ili tijela Unije i koji se provodi u skladu s pravilima Unije i financira iz proračuna Unije predstavlja program suradnje koji zajednički provode najmanje dvije države članice i može se nastaviti u fazama nakon faze istraživanja i razvoja, i u tom se slučaju ugovori dodijeljeni u okviru programa koji slijedi također mogu isključiti na temelju ovog članka;

(d) ugovore koji se sklapaju u trećoj zemlji, uključujući za civilne nabave, koji se provode kada su snage razmještene ili obavljaju obuku izvan teritorija Unije, ako operativne potrebe zahtijevaju da ugovori budu sklopljeni s gospodarskim subjektima smještenima u području operacija;";

(7) u članku 25. drugi i treći stavak zamjenjuju se sljedećim:

„Javni naručitelji/naručitelji mogu za sklapanje ugovora odabrati primjenu otvorenog postupka, ograničenog postupka ili pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje.

Pod okolnostima iz članka 27. ili članka 27.a oni smiju sklapati ugovore putem natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije.";

(8) u članku 27. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U slučaju posebno složenih ugovora, države članice mogu predvidjeti da ako javni naručitelji/naručitelji smatraju da korištenjem otvorenog postupka, ograničenog postupka ili pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje neće biti moguće dodijeliti ugovor, ti javni naručitelji/naručitelji mogu koristiti natjecateljski postupak u skladu s ovim člankom.

Ugovor se sklapa isključivo prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude.";

(9) umeće se sljedeći članak 27.a:

„Članak 27.a
Partnerstvo za inovacije

1. Bilo koji gospodarski subjekt može nakon objave poziva na nadmetanje podnijeti zahtjev za sudjelovanje u partnerstvu za inovacije pružajući informacije za kvalitativni odabir koje zahtijeva javni naručitelj/naručitelj.

U dokumentaciji o nabavi javni naručitelj/naručitelj određuje potrebu za inovativnim proizvodom, uslugom ili radovima koji se ne mogu ostvariti kupovinom proizvoda, usluga ili radova već dostupnih na tržištu. Navodi koji elementi iz opisa predstavljaju indikativne minimalne zahtjeve koje sve ponude trebaju zadovoljiti. Dostavljene informacije moraju biti dovoljno precizne kako bi gospodarskim subjektima omogućile utvrđivanje prirode i opsega traženog rješenja te kako bi gospodarski subjekti odlučili hoće li podnijeti zahtjev za sudjelovanje u postupku.

Javni naručitelj/naručitelj može odlučiti uspostaviti partnerstvo za inovacije s jednim ili više partnera provodeći odvojene aktivnosti istraživanja i razvoja.

Minimalni rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje jest 30 dana od datuma slanja obavijesti o nadmetanju. Javni naručitelj/naručitelj ocjenjuje podatke koje su dostavili gospodarski subjekti i poziva odgovarajuće natjecatelje da sudjeluju u postupku. Javni

naručitelji/naručitelji mogu ograničiti broj sposobnih natjecatelja koje će pozvati na sudjelovanje u postupku. Ugovori se dodjeljuju isključivo na temelju kriterija najboljeg omjera cijene i kvalitete u skladu s člankom 47.

2. Partnerstvo za inovacije teži razvoju inovativnog proizvoda, usluge ili radova i naknadnoj kupnji te robe, usluga ili radova, pod uvjetom da su u skladu s razinama izvedbe i maksimalnim troškovima dogovorenima između javnih naručitelja/naručitelja i sudionikâ.

   Partnerstvo za inovacije strukturirano je u uzastopnim fazama poštujući redoslijed koraka u procesu istraživanja i inovacija koji mogu uključiti proizvodnju robe, pružanje usluga ili dovršenje radova. Partnerstvo za inovacije utvrđuje privremene ciljeve koje partneri trebaju dosegnuti kao i plaćanje naknade u odgovarajućim obrocima.

   Na osnovi tih ciljeva javni naručitelj/naručitelj može odlučiti nakon svake faze raskinuti partnerstvo za inovacije ili, u slučaju partnerstva za inovacije s nekoliko partnera, smanjiti broj partnera raskidanjem pojedinačnih ugovora, pod uvjetom da je javni naručitelj/naručitelj u dokumentaciji o nabavi naveo te mogućnosti, kao i uvjete za njihovo korištenje.

3. Osim ako je drukčije predviđeno ovim člankom, javni naručitelji/naručitelji pregovaraju s ponuditeljima o prvotnim i svim naknadnim ponudama koje su podnijeli, osim za konačne ponude, kako bi poboljšali njihov sadržaj.

   Minimalni zahtjevi i kriteriji za dodjelu ne podliježu pregovorima.

4. Tijekom pregovora, javni naručitelji/naručitelji dužni su osigurati jednaki tretman svim ponuditeljima. Stoga ne smiju pružati informacije na diskriminirajući način kojim bi se moglo pogodovati pojedinim ponuditeljima na štetu drugih. Oni obavještavaju sve ponuditelje čije ponude nisu isključene u skladu sa stavkom 5. točkom (b) u pisanom obliku o svim izmjenama tehničkih specifikacija ili druge dokumentacije o nabavi. Nakon tih izmjena, javni naručitelji/naručitelji omogućuju dovoljno vremena ponuditeljima za izmjenu i ponovno podnošenje izmijenjenih ponuda, prema potrebi.

   U skladu s člankom 6. javni naručitelji/naručitelji ne smiju drugim sudionicima otkriti povjerljive podatke koje im je priopćio natjecatelj ili ponuditelj koji sudjeluje u pregovorima bez njegove suglasnosti. Takva suglasnost ne može vrijediti kao opće odbijanje pristupa informacijama nego se odnosi na namjeravano prosljeđivanje određenih informacija.

5. Pregovori tijekom postupaka partnerstva za inovacije mogu se voditi u fazama kako bi se smanjio broj ponuda o kojima treba pregovarati primjenjujući kriterije za dodjelu navedene u obavijesti o nadmetanju, u pozivu na potvrdu interesa ili u dokumentaciji o nabavi. U obavijesti o nadmetanju, pozivu na potvrdu interesa ili u dokumentaciji o nabavi javni naručitelj/naručitelj navodi hoće li koristiti tu mogućnost. Prije kraja tekuće faze javni naručitelj/naručitelj može za odabir ponuda koje sudjeluju u sljedećoj fazi odrediti kriterije za dodjelu i maksimalne troškove. Ti kriteriji za dodjelu i maksimalni troškovi moraju biti razmjerni očekivanim rezultatima tekuće faze i ciljevima partnerstva za inovacije. Ako ponuditelj koji je isključen u prethodnoj fazi postane prihvatljiv za sljedeću fazu kao rezultat tih kriterija za dodjelu i maksimalnih troškova, taj se ponuditelj poziva na sudjelovanje u sljedećoj fazi.

6. Javni naručitelji/naručitelji pri odabiru natjecatelja posebno primjenjuju kriterije koji se odnose na sposobnost natjecatelja u području istraživanja i razvoja te razvoju i provedbi inovativnih rješenja.

Samo oni gospodarski subjekti koje javni naručitelj/naručitelj pozove slijedom svoje procjene zatraženih informacija mogu dostaviti istraživačke i inovacijske projekte kojima je cilj udovoljiti potrebama koje je naveo javni naručitelj/naručitelj, a koje postojeća rješenja ne zadovoljavaju.

Javni naručitelj/naručitelj u dokumentaciji o nabavi navodi sporazume koji se primjenjuju na prava intelektualnog vlasništva. U slučaju partnerstva za inovacije s nekoliko partnera, javni naručitelj/naručitelj ostalim partnerima ne smije, u skladu s člankom 6., otkriti ponuđena rješenja ili bilo koje druge povjerljive podatke koje im je priopćio partner u okviru partnerstva bez suglasnosti tog partnera. Takva suglasnost ne može vrijediti kao opće odbijanje pristupa informacijama nego se odnosi na namjeravano prosljeđivanje određenih informacija.

7. Javni naručitelj/naručitelj osigurava da struktura partnerstva, a posebno trajanje i vrijednost različitih faza odražavaju razinu inovacije ponuđenog rješenja kao i tijek aktivnosti istraživanja i razvoja koje su potrebne za razvoj inovativnog rješenja koje još nije dostupno na tržištu. Procijenjena vrijednost robe, usluga ili radova nije nerazmjerna u odnosu na potrebno ulaganje u njihov razvoj.”;

(10) Članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. za ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama:

(a) ako u provedenom otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s prethodnom objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije nije dostavljena nijedna ponuda ili nijedna prikladna ponuda, ili ako nije dostavljen nijedan zahtjev za sudjelovanje, pod uvjetom da prvobitni uvjeti za ugovor nisu bitno promijenjeni i pod uvjetom da je Komisiji poslano izvješće, ako ga ona zahtijeva;

(b) ako su u provedenom otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije ponude nepravilne ili su dostavljene ponude neprihvatljive prema nacionalnim odredbama usklađenim s člancima 5., 19., člancima od 21. do 24. i poglavljem VII. glave II., i ako:

i. izvorni uvjeti ugovora nisu bitno promijenjeni, i

ii. oni uključe u pregovarački postupak sve, i samo one, ponuditelje koji ispunjavaju kriterije iz članaka 39. do 46. i koji su tijekom prethodnog otvorenog postupka, ograničenog postupka, natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije, dostavili ponude koje su u skladu s formalnim zahtjevima postupka nadmetanja;

(c) ako su rokovi određeni za otvoreni postupak, ograničeni postupak i pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove propisane člankom 33. stavkom 7., nespojivi sa žurnošću prouzrokovanom krizom. To se, primjerice, može primijeniti u slučajevima iz članka 23. drugog stavka točke (d);

(d) u mjeri u kojoj je to nužno potrebno, kad se zbog razloga iznimne žurnosti izazvane događajima koje javni naručitelj/naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za otvoreni postupak, ograničeni postupak ili pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove propisane člankom 33.

stavkom 7., ne može primijeniti. Okolnosti na koje se poziva za opravdanje iznimne žurnosti ne smiju ni u kojem slučaju biti takve da bi se mogle pripisati javnom naručitelju;

(e) ako, zbog tehničkih razloga ili razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava, ugovor može biti sklopljen samo s određenim gospodarskim subjektom;”;

(b) u točki 2. dodaje se sljedeća podtočka (c):

„(c) koji su sklopljeni nakon paralelnih međusobno konkurentskih projekata istraživanja i razvoja s nekoliko gospodarskih subjekata koje je ugovorio javni naručitelj/naručitelj, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(i) te paralelne međusobno konkurentske ugovore za istraživanje i razvoj dodijelio je javni naručitelj/naručitelj koji nabavlja proizvode ili usluge nakon pregovaračkog postupka s prethodnom objavom poziva na nadmetanje, ograničenog postupka ili otvorenog postupka;

(ii) nabavljeni proizvodi ili usluge rezultat su jednog od tih ugovora za istraživanje i razvoj;

(iii) vrijednost proizvoda nije 10 puta veća od vrijednosti ugovora za istraživanje i razvoj iz kojeg proizlazi;

(iv) ugovaratelji i njihovi podugovaratelji imaju poslovni nastan, glavno mjesto poslovanja i izvršavaju ugovor za istraživanje i razvoj te ugovor o nabavi robe koristeći se resursima koji se nalaze u državi članici ili državi EFTA-e koja je članica EGP-a;

(v) izvršne upravljačke strukture ugovaratelja i njihovih podugovaratelja imaju poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini;

(vi) ugovaratelji i podugovaratelji nisu pod kontrolom treće zemlje koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina ni subjekta iz treće zemlje koji nema poslovni nastan u državi EFTA-e koja je članica EGP-a;

(vii) proizvodi su projektirani u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini i ne podliježu kontroli ili ograničenju treće zemlje koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina ili subjekta iz treće zemlje koji nema poslovni nastan u državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini;”;

(c) u točki 3. dodaje se sljedeća podtočka (d):

„(d) za zajedničku nabavu vojne opreme koje su prije 1. siječnja 2031. sklopili javni naručitelji/naručitelji iz najmanje tri države članice, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(i) javni naručitelji/naručitelji iz dotičnih država članica nabavljaju identične obrambene proizvode ili proizvode sa samo manjim izmjenama;

(ii) ugovorom je, uz nabavu obrambenih proizvoda, obuhvaćeno barem zajedničko održavanje nabavljenih obrambenih proizvoda. Od zahtjeva za ugovor o zajedničkom održavanju može se odustati ako nabavljeni obrambeni proizvod obično ne zahtijeva održavanje;

(iii) ugovaratelji uključeni u zajedničku nabavu imaju poslovni nastan i izvršne upravljačke strukture u Uniji, u državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili u Ukrajini. Oni nisu pod kontrolom treće zemlje koja nije država EFTA-e koja

je članica EGP-a ili Ukrajina ni drugog subjekta iz treće zemlje koji nema poslovni nastan u Uniji, u državi EFTA-e koje je članica EGP-a ili u Ukrajini;

(iv) Članak 16. stavci 5., 6. i 9. Uredbe Vijeća (EU) 2025/1106* primjenjuju se u mjeri u kojoj se odnose na ugovaratelje;

(v) može se smatrati da ugovaratelji uključeni u zajedničku nabavu ispunjavaju uvjete prihvatljivosti iz podpodtočaka ii. i iii. ako su ispunili jednakovrijedne uvjete na temelju uredbi (EU) 2018/1092**, (EU) 2021/697***, (EU) 2023/1525**** ili (EU) 2023/2418***** Europskog parlamenta i Vijeća i pod uvjetom da se naknadnim promjenama ne dovodi u pitanje ispunjavanje tih uvjeta;

(vi) infrastruktura, postrojenja, imovina i resursi ugovaratelja i podugovaratelja uključenih u zajedničku javnu nabavu koji se koriste za potrebe zajedničke javne nabave moraju se nalaziti na državnom području države članice ili države EFTA-e koja je članica EGP-a. Ako ugovaratelji ili podugovaratelji uključeni u zajedničku nabavu nemaju lako dostupne alternative ili relevantnu infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse na državnom području države članice ili države EFTA-e koja je članica EGP-a, mogu koristiti svoju infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse koji se nalaze ili drže izvan tih područja ako to korištenje nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica;

(vii) trošak komponenata čije je podrijetlo izvan Unije ili izvan država EFTA-e koje su članice EGP-a nije veći od 35 % procijenjenog troška komponenata krajnjeg proizvoda;”;

---

* Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

** Uredba (EU) 2018/1092 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije Unije (SL L 200, 7.8.2018., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

*** Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092 (SL L 170, 12.5.2021., str. 149., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

**** Uredba (EU) 2023/1525 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 2023. o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP) (SL L 185, 24.7.2023., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

(d) točka 4. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za nove radove ili usluge koji se sastoje od ponavljanja sličnih radova ili usluga koji se povjeravaju gospodarskom subjektu s kojim je isti javni naručitelj sklopio izvorni ugovor, pod uvjetom da su takvi radovi ili usluge sukladni s temeljnim projektom prema kojem je sklopljen izvorni ugovor u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu ili partnerstvu za inovacije.

Čim je prvi projekt stavljen na nadmetanje, mogućnost korištenja ovog postupka mora biti objavljena, a javni naručitelji/naručitelji moraju uzeti u obzir cjelokupnu procijenjenu vrijednost naknadnih radova ili usluga kada primjenjuju članak 8.

Ovaj se postupak može koristiti samo tijekom pet godina nakon sklapanja izvornog ugovora, osim u iznimnim okolnostima koje se utvrđuju uzimajući u obzir očekivani životni vijek bilo kojeg isporučenog proizvoda, instalacija ili sustava i tehničke poteškoće koje može prouzročiti promjena isporučitelja;";

(e) točka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. za ugovore u vezi s pružanjem usluga zračnog i pomorskog prijevoza za oružane ili sigurnosne snage države članice koje su razmještene ili koje će biti razmještene u inozemstvu, kad javni naručitelj/naručitelj mora nabaviti takve usluge od gospodarskih subjekata koji jamče važenje svojih ponuda samo za takva kratka razdoblja da nije moguće poštovati rok za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom poziva na nadmetanje, uključujući i skraćene rokove propisane člankom 33. stavkom 7.";

(11) U članku 29. stavku 2. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Rok trajanja okvirnog sporazuma ne smije biti duži od 10 godina, osim u iznimnim okolnostima koje se utvrđuju uzimajući u obzir očekivani životni vijek bilo kojeg isporučenog proizvoda, instalacije ili sustava i tehničke poteškoće koje bi promjena isporučitelja mogla prouzročiti.";

(12) u glavi II. poglavlju V. umeće se članak 29.a:

„Članak 29.a
Dinamički sustav nabave

1. Javni naručitelji/naručitelji mogu koristiti dinamički sustav nabave za uobičajene nabave čija svojstva, s obzirom na to da su općenito dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve javnih naručitelja/naručitelja. Dinamičkim sustavom nabave upravlja se kao potpuno elektroničkim procesom i on je tijekom cijelog razdoblja trajanja sustava nabave otvoren za sve gospodarske subjekte koji ispunjavaju kriterije za odabir. Može se podijeliti u kategorije proizvoda, radova ili usluga koji su na osnovi značajki predviđene nabave objektivno svrstani u okvir dotične kategorije. Te se značajke mogu odnositi na najveći dozvoljeni opseg naknadnih posebnih ugovora ili na posebna geografska područja u kojima će se naknadni posebni ugovori izvršavati.

2. Kako bi nabavljali u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji/naručitelji slijede pravila ograničenog postupka. Svim natjecateljima koji ispunjavaju kriterije za odabir omogućuje se pristup sustavu. Ako su javni naručitelji/naručitelji podijelili sustav u kategorije proizvoda, radova ili usluga u skladu sa stavkom 1. ovog članka, oni utvrđuju mjerodavne kriterije za odabir za svaku kategoriju.

Neovisno o članku 33. primjenjuju se sljedeći rokovi:

(a) minimalni rok za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje jest 30 dana od datuma slanja obavijesti o nadmetanju ili ako se kao sredstvo poziva na nadmetanje koristila prethodna informacijska obavijest, od slanja poziva na potvrdu interesa. Nikakvi se dodatni rokovi za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje ne primjenjuju nakon slanja poziva na dostavu ponuda za prvu posebnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave;

(b) minimalni rok za zaprimanje ponuda jest 10 dana od datuma slanja poziva na dostavu ponuda.

3. Sva komunikacija u okviru dinamičkog sustava nabave provodi se isključivo elektroničkim sredstvima.

4. Za potrebe dodjele ugovora u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji/naručitelji:

(a) objavljuju poziv na nadmetanje u kojem mora biti jasno navedeno da se radi o dinamičkom sustavu nabave;

(b) navode u dokumentaciji o nabavi barem prirodu i procijenjenu količinu predviđenih nabava kao i sve potrebne podatke u vezi s dinamičkim sustavom nabave, uključujući način na koji dinamički sustav nabave funkcionira, korištenu elektroničku opremu te tehničke priključke i specifikacije;

(c) navode bilo kakvu razdiobu u kategorije proizvoda, radova ili usluga i značajke koje ih određuju;

(d) za trajanja sustava pružaju neograničen i sveobuhvatan izravan pristup dokumentaciji o nabavi.

5. Jani naručitelji/naručitelji tijekom čitavog razdoblja trajanja dinamičkog sustava nabave svakom gospodarskom subjektu moraju dati mogućnost dostave zahtjeva za sudjelovanjem u sustavu prema uvjetima iz stavka 2. Javni naručitelji/naručitelji zaključuju svoju procjenu takvih zahtjeva u skladu s kriterijima za odabir u roku od 10 radnih dana računajući od dana njihova zaprimanja. Taj se rok može produžiti na 15 radnih dana u pojedinačnim slučajevima ako je to opravdano, posebno radi potrebe proučavanja dodatne dokumentacije ili da se na neki drugi način provjeri jesu li ispunjeni kriteriji za odabir.

   Neovisno o prvom podstavku, dokle god se ne pošalje poziv na dostavu ponuda za prvu posebnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave, javni naručitelji/naručitelji mogu produljiti razdoblje procjene pod uvjetom da nije izdan nijedan poziv na dostavu ponude tijekom produljenog razdoblja za procjenu. Javni naručitelji/naručitelji u dokumentaciji o nabavi navode za koliko namjeravaju produljiti to razdoblje.

   Jani naručitelji/naručitelji što je prije moguće obavješćuju dotični gospodarski subjekt ima li pristup dinamičkom sustavu nabave ili ne.

6. Javni naručitelji/naručitelji pozivaju sve sudionike koji imaju pristup sustavu da dostave ponudu za svaku posebnu nabavu u okviru dinamičkog sustava nabave, u skladu s člankom 34. Ako je dinamički sustav nabave podijeljen u kategorije radova, proizvoda ili usluga, javni naručitelji/naručitelji pozivaju sve sudionike koji su prihvaćeni u odgovarajuću kategoriju u okviru određene nabave da podnesu ponudu.

   Oni dodjeljuju ugovor ponuditelju koji je dostavio najbolju ponudu na temelju kriterija za dodjelu koji su navedeni u obavijesti o nadmetanju za uspostavljanje dinamičkog sustava nabave ili ako se kao sredstvo poziva na nadmetanje koristila prethodna informacijska obavijest, u pozivu na potvrdu interesa. Ti se kriteriji mogu, prema potrebi, točnije odrediti u pozivu na dostavu ponuda.

7. Javni naručitelji/naručitelji navode razdoblje trajanja dinamičkog sustava nabave u pozivu na nadmetanje. Oni obavješćuju Komisiju o bilo kojoj promjeni u razdoblju trajanja, koristeći sljedeće normirane obrasce:

(a) ako je razdoblje trajanja promijenjeno bez okončanja sustava, koristi se obrazac koji se prvotno koristio za poziv na nadmetanje za dinamički sustav nabave;

(b) ako je sustav okončan, koristi se obavijest o dodjeli ugovora iz članka 30. stavka 3.

8. Nikakvi troškovi ne smiju se zaračunavati prije ili tijekom razdoblja trajanja dinamičkog sustava nabave gospodarskim subjektima koji su zainteresirani za dinamički sustav nabave ili u njemu sudjeluju.”;

(13) Članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Javni naručitelji/naručitelji koji žele sklopiti ugovor ili okvirni sporazum putem otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskog dijaloga ili partnerstva za inovacije moraju objaviti svoju namjeru putem poziva na nadmetanje.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Javni naručitelji/naručitelji šalju obavijest o dodjeli ugovora na temelju dinamičkog sustava nabave u roku od 30 dana nakon dodjele svakog ugovora. Oni, međutim, mogu grupirati takve obavijesti tromjesečno. U tom slučaju šalju grupirane obavijesti u roku od 30 dana od završetka svakog kvartala.”;

(14) u članku 33. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu i partnerstvu za inovacije minimalni rok za primitak zahtjeva za sudjelovanje iznosi 37 dana od datuma slanja poziva na nadmetanje.

U slučaju ograničenih postupaka, minimalni rok za primitak ponuda iznosi 40 dana od datuma slanja poziva.”;

(15) u članku 34. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, natjecateljskom dijalogu i partnerstvu za inovacije javni naručitelji/naručitelji istovremeno pisanim putem pozivaju odabrane natjecatelje da dostave svoje ponude ili da pregovaraju, u slučaju natjecateljskog dijaloga da sudjeluju u dijalogu, a u slučaju partnerstva za inovacije da podnesu zahtjev za sudjelovanje.”;

(16) Članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Javni naručitelji/naručitelji dužni su, što je prije moguće, obavijestiti natjecatelje i ponuditelje o odlukama koje su donijeli u odnosu na sklapanje ugovora ili okvirnog sporazuma ili prihvaćanju u dinamički sustav nabave, uključujući razloge za bilo koju odluku o nesklapanju ugovora ili okvirnog sporazuma za koji je proveden kompetitivni postupak ili o ponovnom pokretanju postupka ili o neuvođenju dinamičkog sustava nabave; ta se informacija daje pisanim putem na zahtjev upućen javnim naručiteljima/naručiteljima.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Javni naručitelji/naručitelji mogu odlučiti uskratiti određene podatke o sklopljenom ugovoru ili okvirnom sporazumu ili prihvaćanju u dinamički sustav nabave iz stavka 1. ako bi odavanje takvih podataka spriječilo provedbu zakona ili na drugi način bilo suprotno javnom interesu, posebno obrambenom i/ili sigurnosnom interesu, ili bi dovelo u pitanje legitimne poslovne interese gospodarskih subjekata, javnih ili privatnih, ili bi moglo dovesti u pitanje tržišno natjecanje među njima.

(17) u glavi II. poglavlju VII. odjeljku 2. umeću se sljedeći članci 46.a i 46.b:

„Članak 46.a

Smanjenje broja inače kvalificiranih natjecatelja koji će se pozvati na sudjelovanje

1. U ograničenim postupcima, pregovaračkim postupcima s objavom poziva na nadmetanje, postupcima natjecateljskog dijaloga i partnerstvima za inovacije, javni naručitelji/naručitelji mogu ograničiti broj natjecatelja koji udovoljavaju kriterijima za odabir i koje će pozvati na dostavu ponude ili na sudjelovanje u dijalogu, pod uvjetom da na raspolaganju imaju minimalan broj, u skladu sa stavkom 2., kvalificiranih natjecatelja.

2. U obavijesti o nadmetanju ili u pozivu na potvrdu interesa javni naručitelji/naručitelji navode objektivne i nediskriminirajuće kriterije ili pravila koje namjeravaju primijeniti, minimalni broj natjecatelja koje namjeravaju pozvati i, prema potrebi, maksimalni broj.

   U ograničenom postupku minimum je pet natjecatelja. U pregovaračkom postupku s objavom poziva na nadmetanje, postupku natjecateljskog dijaloga i partnerstvu za inovacije minimalni broj natjecatelja je tri. U svakom slučaju broj pozvanih natjecatelja mora biti dovoljan da se osigura istinsko natjecanje.

   Javni naručitelji/naručitelji pozivaju broj natjecatelja koji je najmanje jednak minimalnom broju. Ipak, ako je broj natjecatelja koji zadovoljavaju kriterije za odabir i minimalne razine sposobnosti iz članka 38. stavka 3. manji od minimalnog broja, javni naručitelj/naručitelj može nastaviti postupak pozivanjem natjecatelja s potrebnim sposobnostima. U kontekstu ovog istog postupka, javni naručitelj/naručitelj ne smije uključiti gospodarske subjekte koji nisu podnijeli zahtjev za sudjelovanje ili natjecatelje koji nemaju tražene sposobnosti.

Članak 46.b

Smanjenje broja ponuda i rješenja

Ako javni naručitelji/naručitelji koriste mogućnost smanjenja broja ponuda o kojima se treba pregovarati, kako je predviđeno u članku 26. stavku 3., ili smanjenja broja rješenja koja se trebaju razmotriti kako je predviđeno u članku 27. stavku 4., čine to primjenjujući kriterije za dodjelu koji su navedeni u dokumentaciji o nabavi. U završnoj fazi, broj koji je utvrđen mora osigurati istinsko nadmetanje u onoj mjeri u kojoj postoji dovoljan broj ponuda, rješenja ili kvalificiranih natjecatelja.”;

(18) u glavi II. poglavlju VII. odjeljku 3. umeće se sljedeći članak 49.a:

„Članak 49.a

Izmjena ugovora tijekom njihova trajanja

1. Ugovore i okvirne sporazume moguće je mijenjati bez novog postupka nabave u skladu s ovom Direktivom u svim sljedećim slučajevima:

(a) ako su izmjene, bez obzira na njihovu novčanu vrijednost, predviđene u prvotnoj dokumentaciji o nabavi putem jasnih, preciznih i nedvosmislenih revizijskih klauzula, koje mogu uključivati klauzule o izmjeni cijene, ili opcija. U tim klauzulama navodi se opseg i priroda mogućih izmjena ili opcija kao i uvjeti u kojima se mogu upotrijebiti. Njima se ne predviđaju izmjene ili opcije koje bi izmijenile ukupnu prirodu ugovora ili okvirnog sporazuma;

(b) za dodatne radove, usluge ili robu koju isporučuje izvorni ugovaratelj, koja se pokazala potrebnom i koja nije uključena u prvotnu nabavu, ako promjena ugovaratelja:

(i) nije moguća zbog gospodarskih ili tehničkih razloga, kao što su zahtjevi za međuzamjenjivošću i interoperabilnošću s postojećom opremom, uslugama ili instalacijama koje se nabavljaju u okviru prvotne nabave; i

(ii) prouzročila bi značajne poteškoće ili znatno udvostručavanje troškova za javnog naručitelja/naručitelja.

Međutim, bilo koje povećanje cijene ne smije biti veće od 50 % vrijednosti izvornog ugovora. Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, to se ograničenje primjenjuje na vrijednost svake izmjene. Takve uzastopne izmjene ne smiju imati za cilj zaobilaženje ove Direktive;

(c) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(i) do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje savjestan javni naručitelj/naručitelj nije mogao predvidjeti;

(ii) izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora;

(iii) svako povećanje cijene nije veće od 50 % vrijednosti izvornog ugovora ili okvirnog sporazuma. Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, to se ograničenje primjenjuje na vrijednost svake izmjene. Takve uzastopne izmjene ne smiju imati za cilj zaobilaženje ove Direktive;

(d) ako novi ugovaratelj zamjenjuje onoga kojemu je naručitelj prvotno dodijelio ugovor uslijed:

(iv) nedvosmislene revizijske klauzule ili opcije u skladu s točkom (a);

(v) općeg ili djelomičnog nasljeđivanja prvotnog ugovaratelja, nakon restrukturiranja poduzeća, uključujući preuzimanje, spajanje, stjecanje ili insolventnost, od strane drugog gospodarskog subjekta koji ispunjava prvotno utvrđene kriterije za kvalitativni odabir, pod uvjetom da to ne znači druge značajne izmjene ugovora te da nema za cilj zaobilaženje primjene ove Direktive; ili

(vi) u slučaju da sam javni naručitelj/naručitelj preuzme obveze glavnog ugovaratelja prema svojim podugovarateljima, ako je takva mogućnost predviđena u nacionalnom zakonodavstvu u skladu s člankom 21.;

(e) ako izmjene, bez obzira na njihovu vrijednost, nisu značajne u smislu stavka 2.

Javni naručitelji/naručitelji koji su izmijenili ugovor u slučajevima navedenima u točkama (b) i (c) objavljuju obavijest o tome u *Službenom listu Europske unije*. Takva obavijest sadrži *mutatis mutandis* informacije koje se zahtijevaju u obavijesti o dodjeli ugovora.

2. U svrhu izračuna cijene iz stavka 1. točaka (b) i (c), ažurirana je cijena referentna vrijednost kada ugovor uključuje klauzulu o indeksaciji.

3. Izmjena ugovora ili okvirnog sporazuma tijekom njegova trajanja smatra se značajnom u smislu stavka 1. točke (e) ako njome ugovor ili okvirni sporazum postaju značajno različiti po svojoj naravi od prvotno zaključenog. U svakom slučaju, ne dovodeći u pitanje stavke 1. i 2., izmjena se smatra značajnom ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

   (a) izmjenom se unose uvjeti koji bi, da su bili dio prvotnog postupka nabave, dopustili prihvaćanje drugih natjecatelja od onih koji su prvotno odabrani ili prihvaćanje ponude različite od one koja je izvorno prihvaćena ili privlačenje dodatnih sudionika u postupak nabave;

   (b) izmjenom se mijenja gospodarska ravnoteža ugovora ili okvirnog sporazuma u korist ugovaratelja na način koji nije predviđen izvornim ugovorom ili okvirnim sporazumom;

   (c) izmjenom se značajno povećava opseg ugovora ili okvirnog sporazuma;

   (d) ako novi ugovaratelj zamijeni onoga kojemu je prvotno javni naručitelj/naručitelj dodijelio ugovor, osim u slučajevima navedenima u stavku 1. točki (d).

4. Novi postupak nabave zahtijeva se u skladu s ovom Direktivom za druge izmjene odredaba ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma za vrijeme njegovog trajanja, osim onih navedenih u stavku 1.”;

(19) Članci 65., 66. i 68. brišu se.

Članak 3.

1. Države članice najkasnije do […] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

   One primjenjuju te odredbe od […].

   Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu […] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*